

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО ПРАВА

СИЛЛАБУС
навчальної дисципліни
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
*«Теоретичні та практичні проблеми
бюджетно-правового регулювання»*

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти – доктор філософії
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»

*Затверджена на засіданні кафедри фінансового права
(протокол № 8 від 30 червня 2020 року.)*

Харків – 2020

Силлабус навчальної дисципліни **«Теоретичні та практичні проблеми бюджетно-правового регулювання»**: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень третій (доктор філософії).

Розробники:

Кучерявенко Микола Петрович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

Дмитрик Ольга Олександрівна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

Овчаренко Анастасія Сергіївна – кандидат юридичних наук, асистент кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Затверджено на засіданні кафедри фінансового права
протокол № 8 від 30 червня 2020 року.)

Завідувач кафедри фінансового права

проф. М.П. Кучерявенко

Зміст

Вступ	4
1. Цілі та завдання навчальної дисципліни	4
2. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми аспірантів	6
3. Перелік предметних компетентностей	6
4. Анотація програми та її тем	9
5. Опис навчальної дисципліни	12
5.1. Вимоги викладача	13
5.2. Самостійна робота. Контрольні заходи результатів навчання	13
5.3. Шкала підсумкової оцінки знань аспірантів	14
5.4. Методи педагогічного контролю	14
5.5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень аспірантів	15
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи аспірантів	15

ВСТУП

Дані про викладачів, які викладають цей курс

1.1. Кучерявенко Микола Петрович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Тел. (057) 704-93-02

e-mail: kaf_finlaw@nlu.edu.ua

1.2. Дмитрик Ольга Олександрівна, доктор юридичних наук, професор кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Тел. (057)704-93-02

e-mail: kaf_finlaw@nlu.edu.ua

1. Цілі та завдання навчальної дисципліни

Бюджет як фінансовий план держави і органів місцевого самоврядування виступає головним інструментом реалізації бюджетно-податкової політики держави. Сьогодні все більшого значення набуває питання використання бюджету, збалансованості його доходів і видатків, удосконалення та оптимізація міжбюджетних відносин та бюджетного процесу, тощо. З огляду на це важливою компонентою циклу професійної підготовки майбутніх докторів філософії є оволодіння ґрунтовними теоретичними знаннями концептуальних засад правового регулювання бюджетних відносин, науковими підходами щодо підвищення його ефективності, поглиблене вивчення порядку здійснення бюджетного процесу з позицій висвітлення та аналізу дискусійних доктринальних і правозастосовних питань та конкретизацію знань наукових підходів до розуміння функціонального призначення бюджетного регулювання в системі фінансової діяльності, його сутності, порядку та особливостей здійснення.

Навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми бюджетно-правового регулювання» є фундаментальною, методологічною дисципліною, яка має галузевий характер та охоплює узагальнені проблеми теорії і практики правового регулювання бюджетних відносин на сучасному етапі державотворення.

Метою дисципліни є формування у аспірантів системи знань щодо сучасної доктрини бюджетно-правового регулювання в умовах її активного розвитку та надзвичайної динаміки бюджетного законодавства. Дана дисципліна покликана сформуванати навички аналізу норм бюджетного права, особливостей їх тлумачення і застосування для урегулювання конкретного юридичного питання в сфері правового регулювання діяльності з мобілізації, розподілу і використання коштів держаного і місцевих бюджетів.

Навчальна дисципліна передбачає поглиблене вивчення:

- наукових праць вчених, фокусом яких є актуальні проблеми бюджетного регулювання, бюджетної системи, бюджетного процесу, правового статусу учасників бюджетного процесу, міжбюджетних відносин, фінансування бюджету;

- бюджетного законодавства в частині правового регулювання бюджетної системи, бюджетного процесу, міжбюджетних відносин, бюджетних правопорушень;

- Закону України Про Державний бюджет України на відповідний рік, рішень про місцеві бюджети;

- правових позицій Конституційного Суду України та Верховного Суду з питань застосування бюджетного законодавства України;

- світових моделей регулювання бюджетних відносин, що притаманні англо-американській та континентальній правовій традиції.

Результатом вивчення навчальної дисципліни має бути набуття наступних компетентностей:

знання доктринальних концепцій щодо трактування місця бюджетного

права в системі фінансового права; проблематики бюджетного законодавства; характеристики бюджетних правовідносин і бюджетної діяльності;

уміння використовувати отримані знання в практичній діяльності; вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, якими регламентуються відносини у сфері бюджетної діяльності; аналізувати та коментувати відповідні нормативні положення; прогнозувати напрямки здійснення реформ у зазначеній сфері; виявляти дефекти чинного законодавства та пропонувати науково обґрунтовані гіпотези шляхів їх подолання; користуватися сучасною науковою та спеціальною літературою, іншими інформаційними джерелами.

-навички самостійно збирати, обробляти, узагальнювати та систематизувати інформацію щодо бюджетного регулювання; використовувати отримані знання і навички у науковій діяльності; виявляти тенденції розвитку бюджетного законодавства, проблеми правового регулювання та правозастосування в цій сфері та пропонувати шляхи їх подолання; здійснювати компаративний аналіз бюджетного законодавства різних країн з метою виявлення найкращих практик регулювання та можливостей для подальшого удосконалення національного законодавства у цій сфері.

2. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:

навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми бюджетно-правового регулювання» належить до циклу фінансово-правових дисциплін;

б) при вивченні дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми бюджетно-правового регулювання» використовуються знання, отримані з наступних дисциплін – «Організація та методологія наукових досліджень», «Форми (джерела) права», «Доктринальні проблеми фінансового права».

в) основні положення навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми бюджетно-правового регулювання» мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін – «Примус у фінансовому праві».

3. Перелік предметних компетентностей:

ПК – 1. Знання фундаментальних положень і категоріального апарату сучасного фінансового права у частині бюджетного регулювання.

ПК – 2. Знання та розуміння сучасних моделей бюджетного регулювання різних правових систем, уміння здійснювати їх порівняльний аналіз та виокремлювати сучасні та прогресивні положення.

ПК – 3. Знання науково-практичних проблем бюджетного права, розуміння основних доктринальних і практичних підходів до їх вирішення.

ПК – 4. Розуміння сучасних тенденцій розвитку та уміння прогнозувати подальшу модернізацію теорії та практики бюджетного регулювання у

контексті формалізованих практик розвитку сфери бюджетного права на національному та міжнародному рівнях.

ПК – 5. Розуміння практично-орієнтованих цілей бюджетного регулювання.

ПК – 6. Уміння правильно тлумачити та застосовувати норми бюджетного права з урахуванням надбань сучасної юридичної техніки.

ПК – 7. Знання технології прийняття рішень у сфері бюджетного права під час бюджетного процесу та особливостей їх обґрунтування, отримання практичних навичок складання відповідних документів.

ПК – 8. Знання міжнародних стандартів та механізмів забезпечення загальноновизнаних норм і принципів міжнародного права у контексті захисту прав людини під час бюджетного процесу.

ПК – 9. Знання та розуміння прецедентної практики Європейського суду з прав людини у сфері бюджетного та податкового права, уміння використовувати правові позиції у правозастосовній діяльності.

ПК – 10. Знання та розуміння правових позицій Конституційного Суду України з питань бюджету.

ПК – 11. Знання та розуміння правових позицій Верховного Суду України з щодо відповідальності за бюджетні правопорушення та судової практики у цій сфері.

ПК – 12. Знання загальних положень бюджетного права.

ПК – 13. Знання та розуміння принципів у бюджетно-правовому регулюванні.

ПК – 14. Знання та розуміння змісту категорій «бюджет», «бюджетна система», «бюджетна класифікація».

ПК – 15. Знання та розуміння категорій «дефіцит бюджету» та «профіцит бюджету», «державний (місцевий) борг», сучасних проблем виникнення дефіциту та профіциту бюджету, шляхів фінансування дефіциту, використання тимчасово вільних коштів.

ПК – 16. Знання та розуміння загальних положень бюджетного процесу, а також учасників бюджетного процесу та документів, які приймаються на всіх стадіях бюджетного процесу.

ПК – 17. Знання та розуміння загальних положень і порядку складання проектів бюджетів.

ПК – 18. Знання порядку застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі.

ПК – 19. Знання підстав і порядку здійснення контролю та аудиту у бюджетному процесі, формування навичок складання документів у цій сфері.

ПК – 20. Знання організаційних засад складання проекту Державного бюджету України, а також розробці і складання основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України.

ПК – 21. Знання процедури відбору державних інвестиційних проектів та розуміння значення таких проектів.

ПК – 22. Знання та розуміння порядку складання бюджетної декларації, бюджетних запитів, проекту Закону про Державний бюджет та проектів місцевих бюджетів.

ПК– 23. Знання та розуміння порядку надання міжбюджетних трансфертів.

ПК – 24. Знання та розуміння специфіки процедури внесення змін до закону про Державний бюджет України.

ПК – 25. Знання та розуміння особливостей стадії виконання Державного бюджету України та звітності про виконання бюджетів.

У результаті освоєння навчальної дисципліни аспірант повинен демонструвати наступні результати навчання:

РНС НД – 1.1. Демонструвати знання загальних категорій бюджетного права.

РНС НД – 1.2. Демонструвати знання та розуміння понять «бюджет», «бюджетна система», «бюджетна класифікація», «дефіцит», «вільний залишок бюджетних коштів», «міжбюджетні трансфери» .

РНС НД – 1.3. Демонструвати знання строків у бюджетному процесі.

РНС НД – 1.4. Демонструвати знання предмету, методу, системи та джерел бюджетного права.

РНС НД – 1.5. Здатність продемонструвати знання підходів до класифікації джерел бюджетного права.

РНС НД – 1.6. Здатність розуміти доктринальні підходи до систематизації принципів бюджетно-правового регулювання.

РНС НД – 1.7. Продемонструвати знання структури бюджетів, проблем надходження і використання власних надходжень бюджетних установ.

РНС НД – 2.1. Демонструвати знання змісту категорій дефіцит та профіцит бюджету, залишку бюджетних коштів, оборотного залишку бюджетних коштів, тимчасово вільних коштів, а також проблем співвідношення даних понять.

РНС НД – 2.2. Демонструвати знання та розуміння шляхів фінансування дефіциту бюджету.

РНС НД – 2.3. Демонструвати знання та розуміння мети, умов і підстав притягнення до відповідальності за бюджетні правопорушення.

РНС НД – 2.4. Демонструвати розуміння актуальних питань та проблем бюджетного процесу, а також здатність запропонувати шляхи їх вирішення.

РНС НД – 2.5. Здатність розуміти значення кожного документа у бюджетному процесі, вміти визначати учасників на кожній стадії бюджетного процесу та документи, які вони приймають.

РНС НД – 2.6. Здатність продемонструвати знання поняття та практичного значення бюджетної класифікації, а також застосовувати її при вирішенні практичних завдань.

РНС НД – 2.7. Здатність продемонструвати знання та розуміння сутності та значення Бюджетної декларації в бюджетному процесі.

РНС НД – 2.8. Демонструвати знання та розуміння значення програмно-цільового методу в бюджетному процесі, визначати його складові.

РНС НД – 2.9. Демонструвати знання поняття контролю та аудиту у бюджетному процесі.

РНС НД – 2.10. Здатність демонструвати знання організаційних засад складання проекту Державного бюджету України, учасників бюджетного процесу на цій стадії та документів, що приймаються.

РНС НД – 2.11. Здатність демонструвати знання та загальних положень і порядку складання проектів бюджетів, а також характеризувати кожний документ, що передує його розробці.

РНС НД – 2.12. Демонструвати знання основних засад побудови міжбюджетних відносин, підстав і порядку надання міжбюджетних трансфертів, основних засад побудови міжбюджетних відносин..

РНС НД – 2.13. Демонструвати знання процедури та підстав передання коштів з одного бюджету до іншого відкриття та характеризувати кожний вид міжбюджетних трансфертів.

РНС НД – 2.14. Демонструвати знання та розуміння процедури розгляду у Верховній Раді України та прийняття Закону України «Про Державний бюджет» та рішень про місцеві бюджети.

РНС НД – 2.15. Демонструвати знання порядку виконання державного бюджету як за доходами, так і за видатками.

РНС НД – 2.16. Демонструвати знання специфіки процедури внесення змін до закону про Державний бюджет України.

РНС НД – 3.1. Здатність демонструвати знання та розуміння порядку подання бюджетної звітності.

РНС НД – 3.2. Демонстрування знання та розуміння особливостей здійснення звітності щодо місцевих бюджетів.

4. АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ ТА ЇЇ ТЕМ

Тема 1. Бюджетне право в системі фінансового права України

Під час вивчення теми №1 досліджується зміст галузі «Бюджетне право», його предмет та метод регулювання, співвідношення з іншими галузями права. Звертається увага на співвідношення матеріального і процесуального при регулюванні бюджетних відносин.

Аспірант повинен визначати межі правового регулювання фінансових відносин, визначати місце бюджетного права в фінансовому праві, знати особливості співвідношення публічного і приватного інтересу при регулюванні бюджетних відносин.

Тема 2. Джерела бюджетного права

Під час вивчення теми № 2 розглядаються особливості джерел бюджетного права: поняття, ознаки, властивості та зміст. Вивчаються підходи до класифікації джерел бюджетного права, види та система джерел

бюджетного права, звертається увага на системні зв'язки джерел бюджетного права. Конституція у системі джерел бюджетного права.

Досліджується поняття та ознаки нормативно-правового акта як джерела бюджетного права, розглядається система нормативно-правових актів, бюджетне законодавство. Звертається увага на правила визначення дії бюджетних нормативно-правових актів у часі, у просторі і за колом осіб. Розглядається Закон про державний бюджет України на відповідний рік, Конституція, Рішення Конституційного Суду України як джерела бюджетного права.

Тема 3. Принципи бюджетно-правового регулювання

Вивчаючи тему № 3, аспіранти повинні сформулювати уявлення системи принципів у бюджетно-правовому регулюванні, серед яких принципи фінансового права, принципи бюджетного права, бюджетної системи, бюджетного процесу і міжбюджетних відносин, знати доктринальні підходи до систематизації принципів бюджетно-правового регулювання.

Досліджуються загально-правові принципи у бюджетному праві, загальні фінансово-правові принципи, інституційні принципи.

Тема 4. Бюджет і бюджетна система

Вивчаючи тему № 4, аспіранти повинні уявити сучасний стан бюджетної системи України, принципи, на яких вона будується, поняття та структуру бюджету, як державного, так і місцевих, у тому числі: доходи і видатки бюджету, загальний фонд бюджету, спеціальний фонд бюджету, резервний фонд.

Предметом вивчення є також власні надходження бюджетних установ у складі спеціального фонду бюджету, напрями використання власних надходжень бюджетних установ. Дискусійні аспекти правової природи власних надходжень бюджетних установ. Розглядаються джерела формування і напрями використання коштів бюджетних фондів, їх головні розпорядники.

Досліджуються план асигнувань загального фонду бюджету, план надання кредитів із загального фонду бюджету, план спеціального фонду бюджету, план використання бюджетних коштів, кошторис бюджетних установ, лімітна довідка про бюджетні асигнування, порядок їх затвердження. Розглядаються суб'єкти, які беруть участь у складанні зазначених документів кошторисів.

Вивчається бюджетна класифікація, її склад та призначення, аналітичний облік надходжень до державного та місцевих бюджетів, класифікація видатків та кредитування бюджету, функціональна класифікація видатків та кредитування бюджету, економічна класифікація видатків бюджету, відомча класифікація видатків та кредитування державного бюджету, класифікація кредитування бюджету за типом

кредитора, класифікація фінансування бюджету та класифікація боргу, розглядається типова програмна класифікація видатків та кредитування місцевих бюджетів та тимчасова класифікація видатків та кредитування місцевих бюджетів.

Тема 5. Дефіцит та профіцит бюджету. Державний (місцевий) борг

Тема № 5 присвячена вивченню дефіциту та профіциту бюджету, причин їх виникнення. Розглядаються такі поняття, як «залишок бюджетних коштів», «оборотний залишок бюджетних коштів», «тимчасові касові розриви», «тимчасово вільні кошти Єдиного казначейського рахунку та валютних рахунків бюджету», а також досліджуються сучасні проблеми використання тимчасово вільних коштів.

Окрема увага приділяється фінансуванню бюджету, його класифікації, джерелам, поняттю «вільний залишок бюджетних коштів».

Досліджуються державні та місцеві запозичення, їх види, порядок здійснення державних (місцевих) запозичень, визначаються умови здійснення запозичень, види цінних паперів щодо боргового зобов'язання, поняття державних та місцевих гарантій та порядок їх надання, державний (місцевий) борг, його види та граничні обсяги, правочини з ним, гарантований державою борг.

Тема 6. Бюджетний процес в Україні

При вивченні теми № 6 розглядаються стадії бюджетного процесу, та такі поняття, як «бюджетний період», «бюджетний цикл». Визначаються учасники бюджетного процесу, у тому числі розпорядники бюджетних коштів (головні розпорядники бюджетних коштів та розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня), відповідальні виконавці бюджетних програм та одержувачі бюджетних коштів.

Надається характеристика таким поняттям, як «бюджетні повноваження», «бюджетне зобов'язання», «бюджетне призначення». Звертається особлива увага застосуванню програмно-цільового методу в бюджетному процесі, а також контролю та аудиту у бюджетному процесі.

Тема 7. Характеристика стадій бюджетного процесу

При вивченні теми № 7 розглядаються засади складання проекту Державного бюджету України, суб'єкти, що задіяні на стадії складання проектів бюджетів, організаційно-методичні засади бюджетного планування. Надається характеристика матеріалам, що використовуються для складання проекту закону про Державний бюджет України, а саме: бюджетній декларації, щорічному посланню Президента України до Верховної Ради України, прогнозним монетарним показникам та показникам валютно-курсової політики. Надається характеристика такого документу, як інструкція з підготовки бюджетних запитів та порядку складання

бюджетного запиту, матеріалам, що додаються до проекту закону про Державний бюджет України.

Звертається увага на порядок складання проектів місцевих бюджетів та повноваження учасників бюджетного процесу на цій стадії, суб'єктів, які приймають участь у розгляді і прийнятті закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети і їх повноваження.

Під час вивчення теми № 7 аспіранти повинні усвідомити процедуру розгляду проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік, порядок розгляд проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у всіх читаннях, особливості процедури внесення змін до закону про Державний бюджет України, зміст закону про Державний бюджет і рішень про місцевий бюджет.

Надається характеристика стадії виконання бюджету (за доходами та за видатками), розглядаються питання визначення форм виконання бюджету, особливостей казначейського обслуговування бюджетних коштів, порядку розрахунково-касового обслуговування. Надається характеристика таким документам, як бюджетний розпис та кошторис бюджетних установ.

Предметом вивчення теми №7 також є звітність про виконання закону про Державний бюджет України та звітність про виконання місцевих бюджетів, процедура їх розгляду.

Тема 8. Міжбюджетні відносини

Під час вивчення теми № 8 аспіранти повинні усвідомити поняття та мету регулювання міжбюджетних відносин, види видатків бюджетів та умови передачі коштів між місцевими бюджетами.

Предметом вивчення теми №8 також є поняття і види міжбюджетних трансфертів, фінансові нормативи бюджетної забезпеченості, параметри, які враховуються при здійсненні горизонтального вирівнювання податкоспроможності бюджетів, індекс податкоспроможності місцевих бюджетів.

Під час вивчення теми № 8 аспіранти повинні усвідомити порядок та особливості надання міжбюджетних трансфертів.

5. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- кількість кредитів - 7,0;
- загальна кількість годин - 210;
- термін викладання – один семестр.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
		очна та заочна форма навчання
Кількість кредитів - 7,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – третій (доктор філософії)	Нормативна
Модулів - 3		Рік підготовки: 2020/2021
		3/4 семестр
Загальна кількість годин - 210		Лекції
		30 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 4 самостійної роботи студента - 10		Практичні заняття
		30 год.
		Самостійна робота
		150 год.
		Вид контролю: іспит

5.1. Вимоги викладача

При вивченні даної дисципліни до аспірантів висувуються наступні вимоги:

- відвідування навчальних занять;
- ініціативність і прийняття активної участі у дискусії під час вирішення та обговорення теоретико-прикладних питань на заняттях;
- аргументоване формулювання своїх думок з питань, що обговорюються на заняттях;
- своєчасність, якість та самостійність виконання завдань;
- дотримання норм академічної поведінки та етики.

5.2. Самостійна робота. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

Підсумки педагогічного контролю проставляються в відомості за накопичувальним принципом і є підставою допуску до іспиту. Якщо здобувач набрав протягом семестру за підсумками рубіжного та поточного контролю менше 20 балів з навчальної дисципліни, то він до іспиту не допускається.

5.3. Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1 – 34

5.4. Методи педагогічного контролю

Традиційні методи:

- *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, розповідь-пояснення, розв'язання практичних завдань;

- *методи письмового контролю*: розв'язання тестових завдань, контрольні роботи, есе у рамках запропонованих тем, вирішення кейсів, узагальнення практики Європейського Суду з прав людини та національної правозастосовної практики.

Інноваційні методи:

- ворк-шоп.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, рецензування.

5.5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень аспірантів

Формами самостійної роботи та додаткових освітніх досягнень аспірантів є:

- виконання домашніх завдань;

- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах, у тому числі з сайтом Єдиний реєстр судових рішень;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо начального курсу та його презентація;
- розробка кейсів;
- підготовка колекцій документів, матеріалів тощо;
- підготовка тематичних презентацій;
- підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;
- написання рефератів;
- анотування правових позицій Європейського суду з прав людини;
- переклад рішень Європейського суду з прав людини;
- узагальнення правозастосовної практики;
- вирішення тестів.

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів

Астіон С. І. Правові засади регулювання міжбюджетних відносин в Україні: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 Київ , 2015. 20 с.

Білінський Д. О. Публічний інтерес як вихідна засада структурування фінансової системи. *Вісник Національної академії правових наук України. Збірник наукових праць. Нац. акад. прав. наук України*. Харків, 2013. №3(74). С. 157-162.

Білоус В. В.. Організаційно-правові засади реалізації контролю за обігом публічних грошових коштів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 Харків , 2012. 195 с.

Вакарюк Л. В. Інститути бюджетного права як підгалузі фінансового права : автореферат дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 Київ, 2009. 21 с.

Воронова Л. К. Вибрані праці / Л. К. Воронова; [упоряд.: М. П. Кучерявенко, Д. О. Білінський, О. О. Головашевич, Є. М. Смичок; відп. за вип. М. П. Кучерявенко]. Харків: Право, 2016. 952 с.

Воронова Л. К. Учитель, Учений ... / под ред. Н. П. Кучерявенко. – Харьков: Право, 2011. 340 с.

Гетманець О.П. Фінансові санкції як заходи впливу за порушення бюджетного законодавства . *Право та державне управління*. 2011. № 1. С. 36–39.

Дамірчиев М. І. Правова природа фінансової діяльності : монографія. Харків: Право, 2014. 256 с.

Дмитренко Е. С. Юридична відповідальність суб'єктів фінансового права у механізмі правового забезпечення фінансової безпеки України : монографія. К. : ЮрінкомІнтер, 2009. 592 с.

Дмитрик О. О. Джерела фінансового права: проблеми та перспективи розвитку: монографія . Харків : Віровець А.П. "Апостроф", 2010. 328 с.

Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність: теоретичний аналіз : монографія . Одеса : Юридична література, 2008. 504 с.

Касьяненко А. М. Фінансова відповідальність за порушення бюджетного законодавства : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 Ірпінь, 2015. 209 с.

Латковський П. П. Питання правового регулювання бюджетного контролю в Україні. *Право та державне управління* : зб. наук. пр. Класич. приват. ун-т. Запоріжжя. 2013. №4 (13). С. 53-57.

Лукашев О. А. Теоретичні проблеми системи фінансового права: монографія. Харків : Право, 2010. 304 с.

Макух О. В. Фінансові правовідносини: теорія, сучасний стан і тенденції розвитку: монографія . Харків: Право, 2016. 304 с.

Мітрофанова Д. К. Правове регулювання виконання Державного бюджету України за доходами: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 Харків, 2012. 212 с.

Музика-Стефанчук О. А. Про бюджетну відповідальність органів публічної влади. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 2. С. 246–253.

Музика-Стефанчук О. А.. Публічний фінансовий контроль: проблеми вітчизняної, зарубіжної та міжнародної термінології . *Публічне право*. 2014. № 1. С. 84-89.

Музика-Стефанчук О. А. Міжбюджетні відносини та сучасний федералізм. *Публічне право*. 2011. № 1. С. 54-58.

Музика-Стефанчук О.А. Органи публічної влади як суб'єкти бюджетних правовідносин: монографія. Хмельницький: Хмельницький ун-т управління та права, 2011. 384 с

Ніщимна С. О.. Принципи публічної фінансової діяльності в Україні: монографія. Чернігів : ЧДІЕУ, 2013. 375 с.

Ніщимна С.О. Принципи публічної фінансової діяльності в бюджетній сфері : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 Київ, 2013. 400 с.

Очерки бюджетно-правовой науки современности : монографія / за ред.: Е. Ю. Грачевой, Н. П. Кучерявенко. Москва ; Харьков : Право, 2012. 512 с.

Перепелиця М.О. Поняття та види суб'єктів фінансового права: монографія. Харків: Право, 2012 .

Росіхіна Г.В. Застосування фінансово-правових норм: монографія. Харків: «Цифрова друкарня № 1», 2013. 400 с.

Савченко Л. А. Проблеми правового закріплення принципів фінансового контролю: монографія. Київ : Центр учб. літ., 2016. 172 с.

Семенченко С. А.. Правове регулювання виконання місцевих бюджетів за доходами : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 Ірпінь, 2014.

Семчик О.О. Держава і фінанси: правовий зв'язок: моногр. [відп. ред. Л.К. Воронова]. К.: Вид-во «Юридична думка», 2010. 204 с.

Токарева К. О. Принципи функціонування публічних фондів коштів. *Право і суспільство*. 2014. № 5. С. 177-184.Т

Токарева К. О. Структура бюджету: фінансово-правовий аналіз: монографія. Харків: Право, 2017. 184 с.

Цыпкин С. Д. Финансово-правовые институты, их роль в совершенствовании финансовой деятельности советского государства . Москва : Моск. гос. ун-т, 1983. 78 с.

Чернадчук В. Д. Щодо відповідальності за порушення бюджетного законодавства: деякі аспекти. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 5. С. 48–49.

Чернадчук В. Д. Концептуальні засади виконання бюджету. *Підприємництво, господарство і право : науково-практичний господарсько-правовий журнал*. 2011. N 2. С. 102-106.

Чернадчук В. Д. Стан та перспективи розвитку бюджетних правовідносин в Україні : монографія. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 456 с.

Чернадчук В.Д. Бюджетні правовідносини в Україні. : поняття, класифікація та особливості структури : монографія. Суми. Університетська книга, 2011. 172с.

Якимчук Н.Я. Розпорядники бюджетних коштів: система та правовий статус: монографія. Чернівці: Вид-во Чернівецького нац. ун-ту, 2009. 647с.

Інтернет-ресурси

<http://court.gov.ua/> – Судова влада України (офіційний портал);

<http://rada.gov.ua/> – Верховна Рада України;

<http://www.ccu.gov.ua/> – Конституційний Суд України;

<http://www.scourt.gov.ua/> – Верховний Суд України;

<http://www.reyestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень;

<http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> – Європейський суд з прав людини;

<https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України (офіційний портал);

<https://www.treasury.gov.ua/ua> – Державна казначейська служба України (офіційний портал);

<https://dasu.gov.ua/> – Державна аудиторська служба України (офіційний портал);
<https://rp.gov.ua/> – Рахункова палата України (офіційний портал)